СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXXI. — Число 116. — Джерзи Ситі, Н. Дж., пятниця, 18. мая, 1923. — VOL. XXXI. — No. 116. — Jersey City, N. J., Friday, May 18, 1923. — THREE CENTS

ЄДНАЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ ДО У. Н. СОЮЗА

ДО КІНЦЯ ЧЕРВНЯ С. Р. ПРИЙМАЄ У. Н. СОЮЗ НОВИХ ЧЛЕНІВ, СТАРШИХ І МАЛОЛІТНІХ БЕЗ ВСТУПНОГО.

УРЯДНИКИ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНИ ТА ЧЛЕНКИНІ, ВИКОРИСТАЙТЕ СЮ НАГОДУ І ПРИЄДНАЙТЕ ЗА СЕЙ ЧАС ТИСЯЧІ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ЗРІСТ ЧИСЕЛЬНОЇ СИЛИ І МАЙНА У. Н. СОЮЗА СЕ ДОРОБОК УСІХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА!

ЗАОСТРЕННЄ БОРОТЬБИ ЗА ПРОГИБІЦІЮ

НЮБЕРГ, Ню Йорк, 16. мая. — Др. Вейт, котрий недавно написав до президента Гардинга листа, в якому закликав федеральний уряд до безпроволочної акції на случай, якби губернатор стейту Ню Йорку підписав закон про відкликаннє помочи стейтової для федеральних властий при виконуванню прогибіційного права, оголошує відповідь президента Гардинга на се письмо, в якій президент добачує в такім законі нарушеннє присяги губернатора та предвиджує боротьбу межи федеральними та стейтовими владами.

Президент Гардинг стоїть на становищи, що губернатор стейту, хоча стейтовий урядник, зобовязується своєю урядовою присягою піддержувати конституцію Злучених Держав; тим самим він не може підписувати закона, який відмовляє стейтову допомогу федеральній конституційній постанові, якою є прогибіційний закон.

Стейтовий губернатор відай предвиджує немалі трудности в сій справі, коли він ще й досі не заявився, чи підпише стейтовий закон проти прогибіції.

УРЯД ХОЧЕ РОЗВЯЗАТИ НЕПОРОЗУМІННЯ З ЧУЖИМИ ДЕРЖАВАМИ ЗА ПРОГИБІЦІЮ

ВАШІНГТОН, 16. мая. — При укладанню прогибіційних правил для кораблів, приїзджаючих до Злучених Держав та виїзджаючих звідси, уряд переконався, що він не потрафить погодити виданого недавно судового рішення зі заграничними законами так довго, поки він не порозуміється в тій справі з чужими державами та дістане їх згоду на свої розпорядження.

З огляду на те можна сподіватися, що уряд навяже в найблизчій будучности урядові переговори з чужими державами про вожение алькоголічних напитків кораблями.

ОСТЕРІГАЄ ФАБРИКАНТІВ ПЕРЕД СТРЕМЛІННЄМ РОБІТНИКІВ ДО НАЦІОНАЛІЗАЦІЇ КОПАЛЕНЬ

НЮ ЙОРК, 16. мая. — Джан Корнвел, бувший губернатор стейту Західної Верджінії, виступив перед конвенцією Національного Товариства Фабрикантів з острогою перед стремліннєм майнерських робітників до націоналізації копалень.

На думку бесідника, майнерська агітація за націоналізацією копалень здержалася на хвилю лишень тому, що всі вижидають оречення вуглевої комісії для відкриття фактів. Колиб оречення сеї комісії не вдоволило майнерів, агітація за перебраннєм копалень на державу почнеться сейчас зі здвоєною силою.

На тім самім засіданню Бен Гупер, голова Зелізничої Робітничої Ради Злучених Держав, остерігав фабрикантів перед радикальною обсівською політикою, яка на його думку більше помагає соціялістичній агітації як зорганізовані робітничі товариства.

Перед розвязаннєм конвенції зібрані фабриканти приняли довгий ряд резолюцій, межи якими є заява за світовим судом при Лізі Народів, заява проти юніозації всіх углевих піль, заява за окоронним метом для американських фабричних виробів, і т. п.

АРЕШТ ПИСЬМЕННИКА ЗА СИНДИКАЛІЗМ

ЛОС-АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 16. мая. — Місцева поліція арештувала тут нині Антона Синклера, соціялістичного письменника, закидаючи йому переступленнє закона проти синдикалізму. З ним арештовано ще трох людий. Арештовано їх на зборах, уряджених ними проти виразної заборони власти відбувати публичні збори, яку видано по вибуху страйку моряків на побережу Тихого океану.

ГАРДИНГ НАСТОЮЄ НА ІМЕНОВАННЄ МУРИНА МИТОВИМ УРЯДНИКОМ

ВАШІНГТОН, 16. мая. — Президент Гардинг іменував нині колектором мита в нюорлінськім порті визначного републиканського політичного діяча Волтера Ковгена, хоча попередний сенат вже був відкинув се іменованнє.

Губернатор стейту Луисіяни та оба сенатори стейту запротестували проти іменовання Ковгена митовим здикутором, опираючи свій спротив на тому, що мовляв Ковген не надається на сей уряд. Не підлягає найменчому сумнівови, що протести губернатора та сенаторів мимо своєї аргументації є висловом проти-муринського руху в полудневих стейтах Злучених Держав.

Хочби навіть слідуючий сенат не затвердив сього іменовання, мимо сього Ковген буде занимати сей уряд доти, поки сенат не вирішить його іменовання. В політичних кругах звертають увагу на те, що досі президенти ніколи не відважувалися іменувати на час конґресової перерви урядником особи, яку передтим сенат вже був відкинув.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА В КИТАЮ НА ПОГОТОВЛЮ

ВАШІНГТОН, 16. мая. — Американські війска в Китаю дістали приказ бути на поготовлю до воєнного виступу проти китайських бандитів, що рабують чужинців та тероризують цілі провінції Китаю. Вчора сі війска вже мало не дістали приказу боронити оружно міста Тонгшену. Положеннє ще й тепер напружене.

МАЮТЬ ВОЗИТИ ВИБОРЦІВ ЛІТАКАМИ

ТОРОНТО, 16. мая. — З огляду на те, що північна частина провінції Онтеріо тепер просто непрохідима, провінціяльний уряд наняв летуна до вожения виборців з Мус Фекторі до виборчого льокалю.

ПРАЩАЛЬНА ВЕЧЕРА В ЧЕСТЬ Д-РА ЛУКИ МИШУГИ

В неділю, дня 13. с. м., відбулась за почином Обєднання і української громади в Филаделфії прощальна вечера в тамошньому готелі Риц-Карлтон, в честь представника Галицького Українського Уряду, д-ра Луки Мишуги, перед його виїздом до Европи.

У вечері взяло участь 43 особи.

Ряд промов підчас вечері отворив о. Лев. Левицький, голова Обєднання, котрий покликав на товстмастера Евгена Якубовича, фінансового секретаря Провидіння.

Потому промовляли: о. Максим Кінаш, іменем української католицької дієцезії; Теодор Грицей, іменем Української Ліги Американських Горожан і Українського Народнього Союза; Степан Дембицький, іменем нюйорської української громади; др. Володимир Коваль, іменем филаделфійської української громади; Дмитро Штогрин, іменем Провидіння; М. Коцюк, іменем Січової Організації; о. Володимир Петрівський, іменем української громади у Френкфорд, Па.; Микола Залізняк, від імени Українського Товариства Ліги Народів; др. Семен Демидчук, іменем редакції „Америки"; Володимир Целевич, іменем українських організацій в Галичині; М. Росолович, в імени української громади в Найставн (Филаделфія); Янка Чарапук, іменем Білоруської Бесіди в Америці.

О. Л. Левицький відчитав телеграми від адміністратора о. Понятишина, котрий не міг бути на вечері Стемфорд, Конн., і від редакції „Свободи".

По всіх промовах забрав слово др. Л. Мишуга. Він подякував за вислови приязни і признаня і заявив, що праця яку довершено в Америці в останніх двох роках для рідного краю, се праця усього свідомого українського загалу в Америці, до якої і він приложив свій скромний труд.

Вкінці на внесеннє о. Льва Ваня відсліване президентови Петрушевичеви Многая Літа.

Вечера скінчилася вчасним вечером, по 9. годині.

УТІК З ТЮРМИ

Зі стейтової тюрми в Брукліні, Ню Йорк, утік, відкрутивши штаби кратів, Генрі Гол, 27-літний механік, свого часу засуджений на 6 місяців тюрми за покиненнє своєї жени.

ВИЇЗД Д-РА ЛУКИ МИШУГИ ДО ЕВРОПИ

По дуже тяжкій недузі, яка тривала понад два місяці і вчасі якої др. Лука Мишуга майже не підносився з постелі, він в останніх днях вже настільки подужав, що за дозволом і на порученнє лікаря міг виїхати до Европи на відпочивок і дальше лічениє.

Др. Мишуга відїхав в минулий второк, дня 15 с. м., з Ню Йорку кораблем Беренґарія, лінії Кюнард, до Европи.

До корабля вийшли попрощати його представники У. Н. Союза, редактори „Свободи", представники нюйорської української громади і Товариства Української Молодіжи в Ню Йорку.

Др. Мишуга здасть звіт зі своєї праці в Америці президентови Петрушевичеви, а відтак виїде на 2-місячне лічениє в гори в Австрії або в Чехо-Словаччині. По подужанню др. Мишуга обіде кілька країв в Европі, щоб пізнати тамошнє життє і працю Українців, а відтак по повороті до Америки осеню зясувати його американським Українцям.

Місія у Вашингтоні остається і надалі під адресою: 206 Mutual Fire Insurance Bldg., Washington, D. C.

ВПАЛИ НА СЛІД ВЕЛИКОГО ПАЧКАРСЬКОГО ЗАГОВОРУ

Кілька днів тому федеральні прогибіційні агенти заарештували в Ню Йорку пароxід „Янктон", який мав бути вмішаний в пачкованню горівки морем. Перші зізнання арештованих моряків більше як потвердили припущення уряду, моряки без обиняків признали, що їх корабель був осередком розгалуженого пачкарського заговору. Заговір сей обнимав всі міста на побережу Атлянтійського Океану від Бостону по Міямі, на Флориді.

ПІРВАННЄ ПОЛІСМЕНА

Полісмена Френка Кроску з Бунтона, Ню Джерзі, стрінула в вівторок рано неприємна пригода: попав він на бунду з пяти опришків, як вони рабували один склад веліза. Опришки напали на полісмена, побили його „блекджеками" по голові до непритомности, звязали, поставили під стіну, так що він, прийшовши до себе, мусів приглядатися рабункови, а відтак відвезли його своїм автом чотири милі поза місто і там полишили на долю й недолю.

ПРИГОТОВАННЯ ДО НОВИХ ПРЕЗИДІЯЛЬНИХ ВИБОРІВ

Спеціяльний комітет Національного Товариства фабрикантів предложив уже річній конвенції Товариства проекти програм, які мається предложити обом великим американським партіям для вжитку при наближаючихся президіяльних виборах.

МЕДАЛЯ ЗА ГЕРОЙСТВО Є, АЛЕ ГЕРОЯ НЕМА

Другий корпус воздушного відділу американської армії дістав з Франції медалю відваги для Чарлса Гариса. Заряд корпуса мав адресу жовніра, але тепер показується, що він не живе на поданій адресі. Корпус тепер пошукує жовніра по цілих Злучених Державах.

РОЗВІЙ АМЕРИКАНСЬКОГО ФАБРИЧНОГО ПРОМИСЛУ

Як подає звіт Американського Товариства фабрикантів, американський фабричний промисел дійшов сього року до такого степеня розвою, на якому він ще ніколи не стояв. Товариство обчисляє річний розріст фабрик на 40 процент та заповідає неменче гарний розвій в найблизчій будучности.

30,000 ПОДАРУНКУ ГЕНЕРАЛОВИ

Горожани стейту Илинойс зложили генералови Белови з приводу його уступлення з армії 30,000 долярів в доказ признання його заслуг в час військової служби.

Американський вивіз не дорівнює привозови

Федеральний департамент торговлі подає звіт зі заграничної торговлі Злучених Держав, в якого виходить, що з місяцю марті сього року привіз товарів до Злучених Держав перевисшав вартостю о 60 міліонів долярів вивіз.

Від 1914. року не случилося ще ні разу, щоби привіз перевисшав вивіз, а взагалі ще ніколи не случилося, щоби ся надвишка була так висока.

З БОРОТЬБИ ЗА ПРОГИБІЦІЙНИЙ ЗАКОН

Політичні приятелі нюйорського стейтового губернатора заповідають, що губернатор підпише ухвалений леґіслятурою проект закона забороняючого стейтовим урядникам помагати федеральним урядникам виконувати прогибіцію.

РАКОВСЬКИЙ ПИШЕ НОТУ ДО ЛОРДА КОРЗОНА

МОСКВА, 16. мая. — „Український" „радянський" „уряд" вислав ноту до британського міністра закордонних справ лорда Корзона, в сякій висловлює надію, що не прийде до зірвання зносин між Росією і Великою Британією.

В ноті „уряд" вказує на значіннє торговельного договору для України, відки в останньому часі щораз більше вивозиться збіжа.

ЗАМІТКА. — Раковський в імени України (!), аж тепер собі пригадав торговельний договір Росії з Великою Британією, як большевики вивозять на продаж за границю заграблене в народу збіже, а цілком не тямив про нього дня 17. марта, 1921, коли Красін підписував з англійським правительством торговельний договір в імени Росії, цілком поминаючи Україну.

ЛЕОН ТРОЦЬКИЙ ВЖЕ ЗАРОБИВ НА БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ БИЗНЕСІ $125,000

РИҐА, столиця Латвії, 16. мая. — Естонська телеграфічна агенція повідомляє, що банк в Ревалі, столиці Естонії, вислав недавно із совєтського державного банку в Москві $125,000 до Берліна для Мойсея Бронштайна, брата большевицького комісаря від війни, Леона Троцького (Лейби Бронштайна).

Мойсей Бронштайн займався спекуляцією на берлінській біржі і сього року стратив на спекуляції богато гроший. Тепер в біді прийшов йому з підмогою богатий його брат, міністер від большевицької війни та управитель промислових заводів, які большевики захопили в Росії.

ЗАМІТКА. — Буржуазія розпускала, що бизнес в Росії паде, але як видно, то се буржуазна злоба, бож усетаки бодай комісарський бизнес процвітає.

САМОВІЛЬНЕ ПАНОВАННЄ ФРАНЦУСЬКИХ НАЇЗНИКІВ В НІМЕЦЬКІЙ ДОЛИНІ САР

ПАРИЖ, 16. мая. — В занятій Французами німецькій надренській провінції Сар скінчився страйк копальняних робітників, але всетаки серед населення панує велике невдоволеннє ізза того, що досі не відкликано запорядку Ліґи Народів, яким скасовано в Сарщині свободу слова і зборів.

Німці домагаються зміни влади, яку Ліґа Народів назначила для Сарщини. Ся влада переважно французька і тому головно виходять спори, бо вона хоче усюди виявляти своє пановання над окупованим населеннєм, яке є майже виключно німецьке. Усього населення в Сарщині є 700,000.

БОНАР ЛО ТЯЖКО ХОРИЙ В ПАРИЖІ

ПАРИЖ, 16. мая. — Британський премієр Бонар Ло приїхав сюди тяжко хорий. Він відмовився тут приняти навіть найблизших своїх приятелів. Кромі лікарів нікого у нього не було.

ВИНИЩУВАННЄ РУРЩИНИ

ЕССЕН, Німеччина, 16. мая. — Чужинецькі видці, котрі приїздять в Рурщину придивитись відносинам вчасі французької окупації, кажуть, що як Німці так і французи працюють там лише для взаїмного винищення, а рівночасно і для винищення країни.

Вони кажуть, що Французи можуть більше шкоди причинити Німцям ізза того, що се німецький край, який поносить ту шкоду.

СТРАЙК В ГАМБУРҐУ

ГАМБУРҐ, Німеччина, 16. мая. — В гамбурській пристані вибух загальний страйк, який здержав увесь рух в пристані.

ІРЛЯНДІЯ МАЄ ЗВЕРНУТИ АМЕРИКАНСЬКИМ АЙРИШАМ $10,000,000, ЯКІ ВОНИ ПОЗИЧИЛИ НА БОРОТЬБУ ЗА ВІЛЬНУ ІРЛЯНДІЮ

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 16. мая. — Ірляндське правительство приготовляє законопроект про зворот гроший за бонди, які Ірляндці в Америці закупили на суму $10,000,000 на боротьбу за свобідженнє Ірляндії.

З позичених на бонди гроший ще є в американських банках $2,000,000, які хоче дістати у свої руки провідник републиканців Імон де Валера, одначе се буде для нього тяжко, коли ірляндське правительство прийме на себе обовязок сплатити бонди.

АМЕРИКАНСЬКИЙ МІЛІОНЕР ПОМЕР В ПАРИЖІ

ПАРИЖ, 16. мая. — Помер тут нині американський міліонер Джордж Дж. Ґулд, проживши 59 літ.

ЗА ТАЙНИМИ РОЗВОДАМИ

ПАРИЖ, 16. мая. — Комітет французького сенату розглядає законопроект, який забороняє проголошувати розводові присуди. Якщо сей законопроект буде принятий, так розводи у Франції будуть покриті тайною.

АВСТРІЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА ОБКИДУЮТЬ КАМІННЄМ

ВІДЕНЬ, 16. мая. — Нині напала тут на австрійського премієра Зайпеля товпа людий, яка обкидала його камінням вчасі їзди автомобілем.

Притокою нападу було се, що Зайпель заповів заведеннє ощадности на зелізницях, задля якої усунеться богато зелізничників.

КИТАЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ДАЄ ОПРИШКАМ СВОЇХ ЗАЛОЖНИКІВ

ПЕКІН, столиця Китаю, 16. мая. — Китайське правительство вислало міністра комунікації Ву Ю-Ліна, і генерала Янґ Ітега до опришків яко заложників, щоби в сей спосіб довести до випущення з полону чужинецьких горожан.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.		ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 692 Montgomery. Ред. У. Н. Союза: 1333 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

КАТИ ЗНУЩАЮТЬСЯ НАД НАМИ!

(Від власного кореспондента).

Краева преса принесла відомість, що польські власти наказали греко-католицьким і православним священикам відправити ДЯКУЮЧЕ БОГОСЛУЖЕННЄ з приводу рішення Ради Амбасадорів про границі Польщі.

Що се значить?

Згадане рішенне Ради Амбасадорів признало Польщі в імени держав антанти українські землі Галичину, Волинь, Холмщину, Підляше і Полісся.

Греко-католицька і православна церков, се церков українського народу, який рішеннем Ради Амбасадорів відданий в польську неволю.

Отже українські священики в українських церквах мають відправляти українському народови богослуження, в яких мають дякувати Господу Богу за те, що українські землі й український нарід попали в неволю Польщі.

Ось чого домагається Польща від українського народу! Дякувати Господу Богу за польські кайдани!

Чи може бути ще більша наруга, ще більше знущанне над душею поневоленого народу?!

Та нехай знущаються! Нехай впоюють в український нарід що-раз більшу ненависть до Польщі!

Нехай доти сіють вітер, аж зірветься буря, яка завалить їх державну будову, оперту на кривді, на поневоленню инших народів!

Нехай стараються, щоб вітер був щораз сильніщий, щоб буря прийшла як найшвидше!

Нехай своїми знущаннями все і всюди пригадують українському народови, що він — раб, закований в польські кайдани, які мусить розбити, коли хоче стати вольним народом!

Прага, 26. квітня, 1923. **Др. Михайло Лозинський.**

ЩЕ ПРО „НАУКУ ЛЯХАМ".

МОСКОВСЬКИЙ ВІДГУК.

Поленіка між Українцями та Поляками, яка була завязалась на сторінках берлінського дневника „Берлінер Тагеблят", потягнула за собою ще ширші круги. На ту полеміку відгукнулась московська часопись „Накануне", яка дня 29. квітня с. р. помістила слідуючу замітку:

„Берлінер Тагеблят" надрукував статтю про положенне Українців у Галичині — статтю, яка говорила правду, а тому... викликала спростоване з боку польського посольства. У цім спростованню Поляки, між іншим, послались на якихось мітичних галицьких послів у соймі, які небито витали прилученне Галичини до Польщі.

„Газета надрукувала спростованне, — але друкує нині також і поясненне, що походить з українських компетентних кругів, де говориться:

„Щодо законного українського заступництва, себто 21 послів, обраних на Волині та Холмщині, то вони всі одноголосно протестували проти прилучення Галичини до Польщі, наслідком чого й відбулись відомі скандалічні сцени в польському соймі".

„А галицькі „посли" — це дійсно міт. Бо, як відомо, Галичани бойкотували вибори до сойму, не вважаючи себе горожанами польської держави. Правда, Поляки посадили в сойм якихсь пять темних постатей, які повинні „репрезентувати" Галичину, але цих „репрезентантів" ніхто, крім польських жандармів у Львові, не вибирав, і вони постійно мусять ховатись під гострою поліційною охороною, уникаючи небажаних непорозумінь з „вдячною" галицькою людністю, яка зовсім не хоче, щоб її імям покривався обурюючий політичний шантаж".

Загалом кажучи, нам національно й політично зовсім не по дорозі з такою газетою, як „Накануне", що прислужується большевицьким катам і бачить сучок у чужім оці, не бачучи колоди у власнім. Та правда все лишається правдою, хочаб і була сказана поганцями. Тому ми й нотуємо цей голос.

ОБРАЗОК З „РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ".

Яко цікавий образок з життя-буття на „радянській Україні" подамо отсю допись до київського дневника „Більшовик" (з 29. марта, 1923):

МІЛІЯРД ДИТИНІ — НА ПЯНСТВО ДВА.

Є у нас в Білій Церкві кооперація і кооператори є — все як і слід буть. І як кожна порядна установа вирішили дать нещо для безпрительної дитини. Треба дать — своїх грошей шкода. Треба влаштувати баль-концерт з танцями. Задумано, зроблено. Закликали артистів з Київа і роспродали квітки. Витратили ще дещо і внаслідок концерту один міліярд на користь безпритульним дітям дістався. Взагалі — як кожна порядна Радянська установа після танців — влаштували „бенькет" — инакше кажучи пянство. Це по звичаю полагається при Непі Райсоюзам. Инакшеж не можна, так вважали голова т. Данюк і начзаготконтори т. Мартен. Внаслідок цього баланс: міліярд дітям — на пянство два. **Гусев.**

СТАРА ПОЛЬСЬКА ПІСНЯ.

В справі українського університету.

(Від власного кореспондента).

Коли в Австрії галицькі Українці домагалися заложення українського університету, Поляки виступали проти сього домагання з такою аргументацією:

„По перше Українці не мають ані професорів ані студентів.

„По друге ми, Поляки, ніколи не згодимося, щоби український університет був заложений у Львові, бо Львів є „кріпостю" польщини на східних „кресах", отже не можна допустити, щоби український університет ослабив польський характер Львова.

„По третє..."

По третє польські віча в Перемишлі, Станиславові, Тернополі, Коломиї, словом в усіх більших східно-галицьких містах протестували проти того, щоб український університет був заложений в їх місті, бо їх місто — се також „кріпость" польщини на східних „кресах", а український університет ту „кріпость" ослабив би.

Тепер, коли Рада Амбасадорів в імени держав антанти признала українські землі Галичину, Волинь, Холмщину, Підляше, Полісся з 8 міліонами українського населення польскій державі, починається в польській пресі та сама пісня.

Польська преса починає говорити про український університет — знов так, як говорила за Австрії.

Пригадаєте собі, що від осени 1919 р., скілька разів справа Галичини починала займати міжнародні круги, польське правительство зараз починало трубіти по світі, що воно збирається закладати український університет.

Перший раз розструбіло воно таку відомість в осени 1919 р., тоді коли Найвисша Рада радила над автономічним статутом для Галичини.

Львівські Поляки, які, почавши від початку 1900-их років, тільки те й робили, що протестували проти заложення українського університету, і сим разом скликали віче і запротестували. Та на вічу явився один з соймових послів і сказав: „Дурні, не протестуйте, бо не розумієте про що йде! Ані соймови ані правительству ані не сниться закладати український університет. Але треба так говорити в Парижи, бо инакше накинуть нам автономічний статут для Галичини. А так ми кажемо: На що статута? Ми самі погодимося з Українцями. Ось даємо їм уже університет!"

Потім Поляки заговорили знов про український університет в 1920 р. Був се час польсько-російської війни, коли Поляки потребували помочи антанти проти Росії і навіть заключили в сій справі договір в Спа, де згодилися приняти рішенне Найвисшої Ради в справі Галичини.

По тім в 1921 р. навіть польський сойм радив над проектом закона про заложенне українського університету. Чому? Бо був се час, коли на галицьку справу звернув увагу Союз Націй і Рада Союза Націй ухвалила відому ухвалу з 23. лютого 1921 про міжнародньо-правне положенне Галичини.

В 1922 р., коли Польщі треба було, щоб держави антанти не противилися переведенню виборів до варшавського сойму в Галичині, сойм ухвалив відомий закон про воєводську автономію в Галичині. При кінці сього закона сказано, що він має бути переведений в життє до трьох літ та що в тім самім часі має бути заложений український університет.

В кінці минулої зими 1922/23, коли стало видно, що держави антанти можуть нарешті приступити до вирішення галицької справи, — польське правительство розпочало було навіть переговори з українським університетом про те, якби то заложити „державний" український університет в Польщі.

Тепер, коли Польща дістала від антанти папір на панованне над західніми українськими землями з 8 міліонами українського народу, в польській пресі знов виринула справа українського університету, але не в тім змислі, якби його заложити, тільки як би його не заложити.

Ряд статтей на сю тему появилося в „Газет-і Львовіск-ій", яка є органом польського правительства.

В одній з тих статтей говориться, що український університет не може бути ані у Львові, ані в Станиславові ані в Перемишли, ані в ніякім більшім місті на українській території, ані навіть у Варшаві.

Чому?

Бо Львів є „польська кріпость", а український університет причинився би до скріплення українського елементу в некористь польського.

Станиславів, Перемишль чи инше більше місто на українській території — всі вони є також „польські кріпости" „на кресах" і не можна допустити, щоби в них скріпився український елемент.

Навіть для Варшави, столиці Польщі, український університет є небезпечний.

Отже де помістити український університет?

В Галичи або в Володимирі Волинськім! — говориться в тій статті. Є се такі малі місточка, що не мають ніякого значіння в державнім життю, отже туди загнати український університет.

Але за сею статтею йде зараз друга стаття, яка знов каже, що український університет може бути тільки у Львові.

Чому? Бо тільки у Львові польський елемент є такий сильний, що український університет не ослабить тут польщини. А при тім, якби український університет ставав осередком, небезпечним для польської держави, то у Львові польський елемент має силу сей осередок швидко здавити.

Зокрема говориться в тій статті, на скільки небезпечно для Польщі було би, коли-б український університет заложено в Галичині. Галич має українські державні традиції, Галич лежить над важною водною дорогою Дністра і при важних зелізничих шляхах, від Галича близько до російської і чесько-словацької границі. Отже небезпечно творити тут такий український центр, як український університет.

В кінці є ще і третя стаття, в якій говориться знов, що Українці найпірше мусять „доказати", що мають потрібне число професорів і студентів, а тоді можна буде з ними „говорити" про заложенне українського університету, який одначе не може бути там, де вже є польський університет.

Се — „доказати" є знамените!

У Львові істнує тайний український університет, який має понад 1,200 студентів. В українськім університеті в праці є близько 1.000 студентів. В усіх університетах та инших високих школах Чехо-Словаччини, Австрії, Німеччини є українські студенти. А Полякам треба „доказувати"!

А як їм „докажете", — чого ніколи не буде, бо вони не будуть усего того вважати за „доказ", — тоді вони можуть „зачати говорити".

Ясна річ, що Польща українського університету заложити не хоче. Тому польська преса почала стару пісню проти заложення українського університету.

Прага, 24. квітня, 1923.

Др. Михайло Лозинський.

КОНЦЕРТ НА КОРИСТЬ ГОЛОДУЮЧИХ УКРАЇНИ В ПРАЗІ

Заходами Українського Громадського Комітету і Товариства Допомоги Голодуючим України влаштовано в Празі 19. квітня, 1923, великий концерт в салі репрезентаційного дому, при участи: б. члена петербурської опери, світової слави баса Касторського, б. артистки київської опери Воронець (сопран), артиста праської опери Собеського (тенор) і професора праської консерваторії Відермана (гра на органі). Окрім цього співав український академічний хор. Концерт відбувся під протекторатом Голови Чеського Червоного Хреста д-р Аліси Масарикової і пройшов з великим успіхом при повній салі виднійшого чеського громадянства та української еміграції.

БІСКУП ЦЕПЛЯК ПОЇДЕ ДО РИМУ

Засуджених в Москві біскупа Цепляка і 12 католицьких ксьондзів за протидержавний виступ Совіти відмовились обміняти з Польщею, а мають вислати їх до Риму. Висилка ця відбудеться на просьбу Папи римського.

РІШАЙМО ВКОРО!

В життю кождого народу бувають хвилі, які називаємо крізами. Є се моменти, коли після менших чи більших невдач шляхи народньої політики та народніх змагань затемнюються, а корабель народнього життя, здається, холітається в самих основах. В таких моментах родяться критики наче гриби по дощі; кождий має щось сказати, знає, чому так сталося як сталося та вказує свому народови нові шляхи.

Навіть типові невдачники — категорія людей, які в нормальному життю не могли ніде „достроїтися" — і сі підносять голову та ведуть „свою єдиноспасаючу лінію" поза народніми кулісами.

Се все поява зовсім зрозуміла й у живого народу, де почування національні, тісна психічна звязь одиниці з народом, обхопили широкі круги громадянства, просто конечна. Та инша річ, що здоровий організм не піддається крізам, а напружує всі свої життєві сили, щоб чим швидше позбутися недуги та добитися наново на шляхи нормального життя. Так є в цілій природі й такийже самий фізіольогічний, життєвий закон ділає і у поодиноких народів.

Тай ми мусимо швидко позбутися крізи, якщо не хочемо, щоби в наші ряди вкралося загальне замішанне, а хвилева кріза перемінилися в тяжку недугу.

Живий нарід не може довго холітатися у своїх постановах, — він мусить мати все ясні шляхи перед собою!

Що сталося? В наших державницьких змаганнях, на одній части нашої національної території, ми потерпіли хвилеву невдачу. Чи є се причина до якихнебудь сумнівів що-до основних ліній нашої національної політики? Ніколи у світі! Нарід, який у свойому культурно-національному та політичному розвитку добився сього ступня своїх національних змагань, що іде до здобуття для себе державности, — а до сього ступня доходять з правила всі культурні народи — ніколи вже з тої лінії сходити не сміє.

Змаганне до осягнення державної незалежности на усій нашій національній території, яке доспіло у нас під наслідками великої світової війни, мусить отже лишитися й на далі як угольний камінь в основах нашої національної політики — як у краю так і за кордоном і сеї провідної звізди на шляху нашого народу нікому вже затемнювати не вільно, — як і не вільно вести політику, яка реалізації отсих наших державницьких змагань станулаб колинебудь на перешкоді!

Щойно минули період боротьби за державну незалежність Галичини лишив на инше питанне, як висше намічене, до вирішення, і на се питанне мусимо тут відповісти.

Именно: чи маємо продовжувати нашу акцію за кордоном, хто має сю акцію вести, та яке відношенне має бути сеї акції до народньо-політичного життя у краю?

Тепер, після невдачі „дипльоматичного напрямку", найдеться чимало критиків, які попадуть у другу крайність і глядатимуть спасення в инших засобах національної боротьби. Такі критики вже і є — одні кажуть: „не потрібуємо оглядатися на нікого, ми все здобудемо тільки власними силами", — другі: „ми все здобудемо тільки революцією." І таких „тільки" лунає щораз більше. Не потрібуємо зазначувати, що отсе „тільки" є нашим правдивим нещастем, переслідує нас наче якесь мarево і є в дійсности одним з головних жерел наших невдач.

Щож се буде за боротьба за „державність", — поспитаємо тут — коли погаситься власними руками живий символ сеї державности, тай не знати при сьому „cui bono"? Хіба на се, щоб зі справи галицької, тепер галицько-володимирської, зробити внутрішню справу „Найяснійшої польської Републики". А відтак — хто кидає легкодушно до коша се, що вже зробилося, хочби тільки у змислі пропаганди для нашої справи на міжнародній арені? А вкінці: що має статися з сими, які поза краєм хочуть органiзуватися, вижидаючи слушного часу? Тай чи можна хочби твердити, що процес поліквідаційний великої війни вже замкнений, з окрема на европейськім Сході, де у віку демократії та національного самоозначення цілі нації покраяно та кинено під віз, штучно піддержуваний штиками національного противника?

Кождий справжний політик і історик знає, що народи доходять до волі тільки тоді, коли боряться усіми засобами, які мають та можуть мати до диспозиції, а навіть більша частина держав та державок, які повстали у процесі міжнародньої ліквідації останньої світової війни, завдячують своє істнованне не революції, чи-то не „тільки" революції, тай не тільки власним силам, а якраз головно корисній для них міжнародній конюнктурі. І використання всіх засобів мусить держатись і наш нарід в боротьбі, якщо хоче дійти до своєї мети!

Як каже латинська пословиця: Et haec facienda et illa non omittenda!

Инше питанне насувається, коли ходить про се, яке має бути на будуче відношенне сеї, безпечно на довшу мету обчисленої акції за кордоном, а політичною працею та тактикою у краю. Се питанне вимагає окремого розважування та вирішення, бо й ситуація, після рішення з дня 14. марта с. р. для нас змінилася.

Через три останні роки вели ми акцію, яка вся оберталася біля відомого арт. 91. сен-жерменського договору та застереженого там „права" держав антанти на вирішенне долі Сх. Галичини. Сю акцію вів Президент Нац. Ради і його Уряд за кордоном і до сеї, спеціяльно закроєної акції мусів примінити свою тактику також край, утворивши ad hoc одноцільний національний фронт. А практичною консеквенцією сього скоординовання усіх сил для згаданої спеціяльної цілі була солідарна масова акція у краю, яку можнаб назвати найкраще акцію пасивної резістенції, з метою, дати своїм представникам за кордоном а туг перед державами антанти, що Східна Галичина лежить поза границями польської держави і як така не може **виконати** ніякого якту загально-державного значіння, стрічаючи на фактичний та солідарний опір більшости населення краю. Иншими словами: се був свого роду процес, в якому ролі були доцільно розділені та завдяких одноцільному фронтови теж фактично додержані.

Нині не підлягає сумнівови, що отсей процес, про який говоримо, вже скінчився, та що питанне, яке має бути відношенне між чинниками, ділаючими за кордоном, а діяльністю у краю на дальше, вимагає — як питанне дуже актуальне — нового вирішення.

Се вирішенне насувається само собою, а відповідь на нього дав уже по части й сам край, накликуючи себе до органiзації сил, до енергійної діяльности на всіх ділянках народнього життя. Отсей клич дається вичути із усього, що приходить на еміграцію з краю — і з голосів преси й навіть з рішень поодиноких партій, які саме приступали до нової органiзації своїх кадр. І се явище майже самозрозуміле, бо ніякий живий нарід не може у своїм поході держатися довший час тактики пасивности, зваживши, що ся тактика врешті решт мусить довести до політичної прострації та загирення власних сил. Ні! Живий нарід мусить держатися якраз постійної активности, мусить у щоденному — так сказати — політичному життю здобувати позицію за позицією, все, що серед даних обставин здобути взагалі може, бо инакше сам він приложить рук до сього, що всі позиції, соціяльного та політичного життя забере його противник.

Тактичний примус, який істнував для конкретної цілі, з днем 14. марта с. р. устав, а нарід мусить знов піти на активний шлях боротьби у щоденному політичному життю, щоб мав сили не ослаблені пасивністю, а навпаки скріплені в активній політичній боротьбі та добутими в сій боротьбі позиціями — в історичну пору, коли вибе для нього година його останнього визволення.

А тактика така буде тепер тим лекша та матиме тим більші вигляди на успіх, що в ній взяти можуть і взяти повинні солідарно, як одна цілість, уже не одні Галичане, але вісім міліонів свідомого українського елементу, що опинився під Польщею! **Евг. Л.**

(Укр. Прапор).

ДО ПОДІЙ В ТЕРНОПІЛЬЩИНІ

Наш кореспондент з Тернополя доносить нам:

У звязку з покликанням під зброю асентерованих недавно українських новобранців, убито дня 22. січня ц. р. в Купчинцях (повіт Тернопіль) одного польського державного поліціянта (постерункового) Павла Толчака на постерунку в Купчинцях і одного польського жовніра Міхала Вуйціка з 54 п. п. в Денисові.

Польська львівська брукова преса (Газета Поранна) в алярмуючих вістках донесла про великі розрухи українських рекрутів в Тернопільщині, подаючи при тім „факти", зроджені у фантазії кореспондента, чи самого редактора. В цьому донесенню, всупереч знова запереченню офіціяльного військового комунікату, є правдою те, що убийства довершено тільки **виключно** на політичному тлі у звязку з польською рекрутацією і що справцями убийства не були звичайні бандити, як цього хоче для заграниці польський офіціяльний комунікат, але люде — як можна здогадуватися, Українці, — що убийства довершили **тільки** з національно-політичних мотивів. В даному отже випадку заходить факт яскраво політичного убийства.

Про саму подію зібрав я нині — 26. січня ц. р. — такі відомости від наших тамошніх людей.

В понеділок дня 22. ц. м. около год. 7 вечером напало на постерунок державної поліції в Купчинцях двох молодих людей. Один з них був убраний по цивільному, другий був в мундурі постерункового польської державної поліції. Війшовши на постерунок, запитали за командантом постерунку Бригерою; цей якраз тоді був в сусідньому Денисові, виганяючи українських рекрутів до польського війська. Довідавшися, що його нема дома, один з них зі штилетом чи ножем в руці кинувся на присутнього одинокого постерункового Павла Толчака. Вивязалася шарпанина, в часі якої присутна кухарка постерунку втікла до сусіднього мешкання (в тім самім домі) пп. Капертинських і тут скрилася. По короткому шамотанню нападаючий положив трупом постерункового Толчака і забравши його кріс та патрони, вийшов з постерунку разом зі своїм товаришем.

Збройні вже в кріс удалися оба сейчас на фільварок місцевого дідича Завістовского. Тут під грозьбою ужиття оружжа зажадали, щоби їм видано і осідлано два коні. Служба зробила це без спротиву і незнакомі, сівши на коні, виїхали до Денисова.

В Денисові (повіт Тернопіль) явилися верхом около 8 год. вечером і поїхали під залізничий міст, де стояла військова варта. Мнимий кінний постерунковий зажадав іменем офіцера, щоби оба вартові пішли з ним по фірмана дідича Уейского в Денисові. Вартові без спротиву це зробили. З фірманом дідича Уейского Іваном Гузарем пішли до стайні і казали запрягти до саней пару коней. На одного коня Завістовского сів один з незнаних (другого коня оставили перед тим, бо втомився) — а другий разом з фірманом сіли на сани і завернули знова гостинцем в сторону Чупчинець, приказуючи польським жовнірам удатися з поворотом на сторожу коло моста. Згадані жовніри прийшли на міст на стрипою в Денисові. Їх дотеперішні хвилеві „команданти" зачали їх острілювати і старшого з них Міхала Вуйціка положили трупом. Другий жовнір утік. Убитому забрано кріс і патрони, так що вже оба нападаючі були узброєні в кріси.

Тепер приказали фірманови Іванови Гузареви їхати через Купчинці. Виїхавши за село дали розказ фірманови зсідати з саней і вертати домів, що цей і зробив, а вже самі поїхали дальше. Тому, що за селом серед нічної пітьми зблудили, підїхали під хату одного господаря на присілку Маріянка коло Купчинець і взявши згаданого господаря за провідника, поїхали з ним в напрямі Ходачкова великого (повіт Тернопіль). Перед селом скинули з саней провідника, а самі підїхали під постерунок державної поліції в Ходачкові великім. Повстала стрілянина, в часі якої нападаючі зранили тяжко одного постерункового і одного цивільного вартівника, що був тоді на варті коло постерунку.

Опісля нападаючі цофнулися, сіли на сани (було це коло півночі) і поїхали гостинцем на Тернопіль. В половині дороги в селі Почапинцях (повіт Тернопіль) оставили сани і упряж, а самі верхом поїхали дальше. В селі Загробеля біля самого Тернополя злізли з коней, оставляючи їх на божу волю, а самі зникли і посьогоднішний день пропав за ними слід, хоч тернопільська поліція перехвалюється, що є вже на слідах справців.

Цей незвичайно смілий напад на два поліційні постерунки (в Купчинцях і Ходачкові великім) зробив велике враження в Тернополі. Змобілізовано майже всю кінну і пішу поліцію в Тернополі, яка під командою надкомісаря Попеля разом з сильними військовими відділами удалася до Купчинець і сусідних сіл. Тут запанував дійсний терор. В Купчинцях 35 уланів і кінних поліцаїв. Надкомісар Попель грозить контрибуціями Купчинцям, Денисови, Богатківцям (повіт Бережани) і Городищу (пов. Бережани) тому, що з сих сіл не ставилися до війска асентеровані рекрути. До Купчинець зїхала з Тернополя слідча комісія. Заарештовано фірмана Івана Гузара і ряд рекрутів з Купчинець і Денисова під замітом співучасти в убийстві польського поліціянта і жовніра. Слідуючого дня, себто ві второк 23. ц. м., приїхав до Купчинець секретар староства в Тернополі Кінчель і при відгомоні бубна, як цього вимагає § 431 карної процедури, проголосив в Купчинцях наглий суд. Муштарда по обіді.

У звязку з вище поданими подіями здавалося тернопільській поліції, що справці убийства в Купчинцях, приїхавши до Загробелі, віддаленої один кільометер від Тернополя, мусіли скритися в Тернополі, де правдоподібно мали своїх спільників. Ця думка поліційних органів спричинила масові ревізії у молодих Українців, головно студентів і ґімназистів, в Тернополі і їх арештування. В пятницю 26. ц м. поновлено ревізії і арештування, арештуючи між иншими трох учеників з VII кл. укр. ґімн. Кузева, Сковронського і Шолдру. Між арештованими, разом досі 29, є між иншими Франц Колодій, студ. прав з Тернополя, Микола Мелимука, уч. учит. сем. родом з Осталців, Василишин укінчений матурист уч. сем. з Тернополя. Останнього арештовано в Гаях біля Тернополя в товаристві ще 8 його товаришів, що мали бути узброєні. Цих арештантів мала поліція дуже збити, особливо Василишина. В звязку з повицою справою арештовано також трьох молодих парубків з Глубічка великого (пов. Тернопіль) Мула, Ординанса і Уурисевича. Часть арештованих (1) сидить в маґістраті, друга часть (14) в арештах повітової поліційної команди.

Обходження з арештантами є дуже грубе, прямо нелюдське. Морять їх голодом. Не дають води. В одній малій келії сидить понад 20. людей. Комітетови допомоги політичним вязням не дозволено давати арештантам харчів. Цей терор має на меті змусити арештантів до відповідних зізнань. Поліція перехвалюється, що у одного з арештованих знайдено мундур з польського постерункового.

Тернопільська поліція хотіла конечно причіпити до події в Купчинцях і декого з тернопільської інтелігенції, переводячи труси у адвоката д-ра Степана Барана і у кандидатів адв. Остапа Постригача (цього хвилево арештовано) і д-ра Олекси Олійника. Глядали безуспішно за конспіраційними паперами. Покищо арештувань серед старшого громадянства нема. Поліція приготовляється до наглого суду в Тернополі.

Як жиється арештантам в поліційних арештах в Тернополі, доказом цього вістка, що продерлася зза тюремних крат. Дня 24. ц. м. приведено до поліційних арештів в маґістраті рекрутів Дзвінку і Рогальського. Цілий день не мали вони нічого в устах. Кинено їх до тісної келії, де вже сиділо 20 людей. Не було цілий день води і не було чим віддихати. Люде мліли задля браку повітря. З цеї причини рекрут Рогальський стратив притомність і заходила обова, що помре. Арештанти піднесли крик і зачали ломати двері, домагаючися лікаря і води. Дижурний поліцай ще їх викпивав. На щасте була тоді в маґістраті одна з пань нашого комітету допомоги політичним вязням і вона прикликала міського лікаря д-ра Вітошинського, що зарядив вивезення до шпиталя хорого Рогальського. Серед арештантів велике обурення.

Наше громадянство послідними подіями дуже схвильоване. Українських рекрутів забирало війско силою. Товпи рекрутів переходячи під багнетами через місто, співали „Не пора", „Ми гайдамаки" і „Ще не вмерла", демонструючи цими піснями перед староством і касарнями. Багато рекрутів поховалося, дуже багато, одинцем і цілими ватагами повтікало за Збруч, щоби не йти до польського війска.

Вже по написанню цеї кореспонденції довідуюся в останній хвилі перед висилкою кореспонденції (субота 27. м. м.) рано) ще про такі подробиці: (Вчера (26/I на 27/I) в ночі переведено по раз другий ревізію у канд. адв. д-ра Олекси Олійника(по чім його заарештовано під замітом, що знає, де укривається його молодший брат, приватист ґімн., підозрілий поліцією о участь в подіях в Купчинцях і Денисові. Арештованого приміщено в поліційних арештах маґістрату. Рівночасно тоїж ночі заарештовано цілу родину (батька Івана Василишина, огородника, матір і їх молодшого сина Володимира) арештованого ученика уч. сем. Остала Василишина, якого поліція при арештованню збила до безтями і скованого відставила до арештів. В Гаях біля Тернополя арештовано ще перед трома днями в ночі о 1. год. 7-ох молодих Українців (між ними згаданого Василишина), переважно студентів та старших учеників, під намітом приготування збройного нападу на постерунки польської поліції.

Сьогодня (27/I.) сімох арештованих, а саме: 1) Франца Королюка, студ. прав, 2) Тадея Романова, уч. IV року уч. сем., 3) Волицького, уч. IV р. уч. сем., 4) Ординанса, 5) Курисевича, оба парубки з Глубічка вел. (п. Тернопіль), 6) Лукасевича і 7) Чубатого, міщанських хлопців з Тернополя, відставлено до слідчої вязниці при окружному суді в Тернополі, здається, під замітом співучасти в скритоубийстві постерункового Павла Толкача і жовніра 54 п. п. кресової з Тернополя Міхала Вуйціка (§ 5, § 134 і § 135, I, закона карного). Покищо вони всі остають до розпорядимости прокуратора Музики, котрий спільно з поліцією хоче зробити в Тернополі великий наглий суд, як це було в Чорткові дня 9. до 11. падолиста 1922 проти Мельничука, Шереметя і товаришів. Можливо, що до цеї сімки долучать ще кількох, що сидять ще на поліції. Прокуратор Музика має виїхати в найблищих днях до свого шефа Малини, дуже все ласого на наглі суди. Евентуальний наглий суд переведено би в перших днях лютого ц. р. (найпізнійше до 7).

Нині (27/I.) вдалося мені дістати зза поліційних крат імена арештантів, що у звязку з повищими подіями сидять ще в поліційних арештах: 1) Остап Постригач, уч. учит. сем., 2) Роман Кузів, уч. 7 кл. ґімн., 3) Франц Колодій, студ. прав, 4) Остап Василишин, ученик учит. сем., 5) Володимир Шолдра, уч. 7 кл. ґімн., 6) Колодій, пр. уч., 7) Мул, парібок з Глубічка великого, 8) Горак, 9) Войтович, 10) Пісочний (міщанські хлопці), 11) Микола Мелимука, уч. уч. сем. і 12) др. Олекса Олійник. Кромі цього є ще кількох котрих назвиск не устелено. По кількадневному арешті звільнено нині з поліційного арешту трох учеників, арештованих на повицому тлі, а іменно: 1) Матвія Лотовича, уч. 7 кл. ґімн., 2) Сковронського, уч. 7 кл. ґімн., і 3) Твердого, уч. учит. сем.

Оборону перед евентуальним наглим судом орґанізує адвокат др. Степан Баран. Кромі місцевих адвокатів Українців, що очевидно всі возьмуть участь в обороні, конечна участь на евентуальному наглому суді і наших львівських адвокатів.

Польська народова організація приготовляє на завтра (неділю 28/I.) велику маніфестацію з нагоди похорону убитого поліціянта Толкача і жовніра Вуйціка, котрих тіла в цій цілі спроваджено аж до Тернополя.

На оба села, цебто на Денисів і Купчинці післали Поляки свое військо, яко карну експедицію. Жовніри спліндрували оба села, забрали щолише далося та навантаженими возами вивозили до Тернополя.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8 повідомляє, що надзвичайний мітинг відбудеться о 5. годині вечером в неділю, 20. мая в церковній гали при Честнот ул. На порядку нарад є важні справи до полагодження. Присутність кождого члена пожадана. Неявившийся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. — І. Лагойда, предс.; С. Пилипишин, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 269 на Вест Сайд, повідомляє всіх членів, що місячний мітинг відбудеться в суботу, 19. мая о годині 7.30 вечером. Проситься всіх членів прибути на мітинг бо суть важні справи до полагодження. —В. Кик, секр.

ДОПИСІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Збори американських ветеранів укр. походження.

Дня 6-го мая відбулися загальні збори ветеранів укр. роду, у яких взяли участь товариші з цілої нюйорської околиці. Поміж иншими важними ухвалами, порішено одноголосно, щоби подати як найбільшу поміч Україні в відбудові власної, незалежної держави.

Далі ухвалено, щоби подати заклик до всіх Українців, які служили в американськім війску, щоби негайно творили орґанізації ветеранів або вступали до нас та **щоби вже наконець раз зібрати усі імена погибших Українців, які положили свое життя під американським прапором.**

Досі вже була відозва „Обєднання" у цій самій справі, але який вислід тої відозви, то ніхто не знає.

Зрозуміймо, що такої лісти погибших нам доконче потрібно, коли хочемо зискати собі симпатію Америки. Так само потрібно нам **лісти ранених Українців.** Нехайжеж наша суспільність не заспить цеї справи. Священники, дякоучителі і бизнесмени можуть це дуже легко вчинити, коли буде добра воля.

Коли тих списів не потрафимо перевести, коли не пішлемо „Обєднанню" як найскорше імен наших убитих і ранених, то це буде доказ, що ми не хочемо ні пальцем рушити для справи вітчини.

Ми пригадуємо еще раз нашій суспільности про цю важну справу і натякуємо сильно, що, по сущій правді, українська еміграція занедбала досі цілковито, щоби заінтересувати нашою справою американську суспільність.

Малі спроби одиниць і гуртків переминули безслідно, бо для їх аргументів не було показано достаточних фактів. На нашій совісти є і те, що Велика Україна не дістала належної помочі від Америки.

Сім міліонів Українців вмерло з голоду, а на нашій еміґрації не було ніякої серіозної спроби, щоби подбати о поміч у американської суспільности.

Були людці, котрі усипляли наше громадянство несовісною критикою усіх Придніпрянців і пробували відчахнути галицьких еміґрантів від великого пня Соборної України. Від нині не сміє бути иншого клича, крім одного, а це: Одна Україна, оден український народ усюди, чи в Галичині, чи на Кубані, над Чорним морем чи за Бескидом.

Хто розуміє як свою вітчину тільки тісний кут по ріку Збруч, той або сліпий або свідомий шкідник і шкідник для нашої національної ідеї.

Пора обняти і серцем і розумом увесь український народ!

На зборах вибрано уряд, в склад котрого увійшли: Комендантом Дармограй, секретарем Сивірка, касієром Ботоник.

І. Стельма, писар нюйорської станиці.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДЕРЖІТЬ БЛЯШАНКУ ЗА

MAGNOLIA STAR MILK

ЗАВСІДИ В СВОЇЙ ЛЕДІВНИ ДО ВЕЗПРОВОЛОЧНОГО УЖИТКУ

ЗАХОВУЙТЕ НАЛІПКИ ЗАДЛЯ ЦІННИХ ДАРУНКІВ

НАПИШІТЬ НА ОДНУ З ПОДАНИХ НА НАЛІПЦІ АДРЕС ПО ІЛЮСТРОВАНУ ЛІСТУ ПРЕМІЙ.

„Заховувати наліпки виплачується"

ROYAL MAIL

Часті відізди межи НЮ ЙОРКОМ І ГАМБУРГ на нових великих чудових „О" кораблях. Модерні під кождий оглядом.

OHIO, ORCA, ORDUNA, ORBITA

До Европи	ЦІНИ	З Европи	
2-га кл.	3-та кл.	2-га кл.	3-та кл.
ГАМБУРГ			
$130	$103.50	$130	$102.50
КИЇВ			
$150	$116.50	—	$116.50
ХАРКІВ	$116.50	—	$116.50

Цілковито приватні кабіни в 3-ій класі. ВАЖНЕ! Не тратіть часу купити шифкарти для Вашої родини в Европі. Нова квота отвирається 1-го липня.

Голоситься до агентів або

The Royal Mail Steam Packet Co., 26 Broadway, New York City

СЕГОДНЯ ВЕЧЕРОМ

Напишіть до нас письмо, а ми вишлемо Вам пробну лекцію і подробиці про те як ми ручимо заочно научити Вас читати, писати і говорити по англійськи. Живучи в Америці, Ви повинні знати англійську мову без знання якої перед Вами усі двері заперті. Після нашої легкої системи ви навчитеся її в протягу трьох місяців через почту. Пишіть письмо сейчас сегодня і пришліть десять центів грішми або марками на відповідь, можна і канадійськими. (3)

First American Preparatory School, Dept. 46—525 West 47th Street, New York City, U. S. A.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО

Совітська Росія проголосила декрет, надаючи право стейтовому банкови видавати золоті цертифікати, запорукою котрих має становити не менше одна четверта золота цілої виданої суми; запорука на підставі міри золота має досягати 500,000,000 рублів? Чи Ви знаєте, що тютюн уживаний в Гелмар турецьких цигаретках є ліпший тютюн як уживається у других цигаретках?

ПЕРША УКРАЇНСЬКА АҐЕНЦІЯ В ALLENTOWN, PA.

Родимці! Коли хочете купити шифкарту, дім, лоту, фарму, післати гроші для родини а щоби отримали долярами, прошу удатись до УКРАЇНСЬКОЇ АҐЕНЦІЇ, яка находиться у власнім домі і полагоджує висше згадані справи під повною гарантією.

HRYHORIJ PYPIUK,
611 Ridge Ave., Allentown, Pa.
Bell Tel. 835-J

КУПУЙТЕ НОВУ КНИЖКУ „ПРИ БИТІЙ ДОРОЗІ"

Українці! Прочитайте нову книжку „При битій дорозі". Це оповідання з часів війни покаже вам ясно, чому ми втратили свою державу і як її добути. У ньому виказується, що українські селяни є основою нашої сили та що вони зберегли цілою стару культуру нашого народа. Всеукраїнське порозуміння ... [illegible]

ЦЯ КНИЖКА КОШТУЄ РАЗОМ З ПОЧТОЮ УСЬОГО 85 ЦНТ.

„SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
Український погребник

Без ріжниці в котрій стороні Шікаго ви ... телефонуйте до МУЗИКИ ...
2157 W. CHICAGO AVE.
Tel. Seeley 4252 & 4253

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА
за місяць квітень 1923 р.

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Тов. „Над Збручем" в Скрентон, Па. Від. 280. Бучинський Семко, Ягелло Доміцеля, Ягелло Мартин, Козуб Микола, Маркевич Микола, Насінник Анна, Насінник Микола, Олексин Іван, Росоловський Дмитро, Теркович Савко, Волощук Катерина, Волощук Кирило, Захарчук Василь.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Юрцаба Лешко.
В. 5. Багриновський Михайло.
В. 7. Стецовян Розалія, Яцканич Іван
В. 8. Малюх Теодор, Гарасимов Володимир, Дюк Павло.
В. 9. Нарадко Катерина, Янківський Дмитро, Васюта Михайло, Качмарик Іван, Пінкасевич Йосиф.
В. 20. Брунець Олекса, Кляк Гнат, Коровець Теодор, Крупка Іван.
В. 22. Олексин Теодор.
В. 24. Жовнір Андрій.
В. 27. Шумило Іван.
В. 28. Кравець Текля.
В. 31. Скринковська Анна, Кузьо Франко, Якобов Григорій.
В. 33. Демкович Марія.
В. 36. Войцеховська Настя.
В. 39. Винніцький Михайло.
В. 42. Фельтійчук Василь.
В. 43. Малинчак Петро, Малинчак Лешко.
В. 45. Вавриків Анастазія, Вавриків Іван.
В. 50. Лесів Петро, Ільчишин Онуф.
В. 55. Шандровський Томаш, Коваль Франко.
В. 59. Теличкан Стефан.
В. 66. Свентковська Текля, Биндас Терентій.
В. 69. Ковбасник Текля.
В. 70. Коваль Василь.
В. 73. Настосівська Софія.
В. 75. Слупецька Розалія, Савран Марія.
В. 76. Рубас Марія, Куца Софія, Романишин Михаліна.
В. 77. Юневич Йосиф, Юган Анна, Кибан Ксеня, Яцейко Марія.
В. 83. Горобійовська Розалія, Горобійовський Микола.
В. 91. Шкяи Онуфрій.
В. 96. Баран Андрій.
В. 98. Дудич Тацяина.
В. 102. Гетчар Гнат.
В. 104. Косцюк Катерина.
В. 106. Перцак Михайло, Гриньків Марія, Васильців Катерина.
В. 113. Лельо Іван.
В. 126. Кафарич Василь, Мацько Василь, Ясиовський Пилип.
В. 127. Стефанюк Анастазія, Самуляк Марта, Жукевич Параскевія, Була Текля.
В. 136. Юшак Семен.
В. 147. Лабатий Григорій.
В. 151. Кривин Катерина.
В. 154. Фрицко Александра.
В. 155. Станків Теодозія.
В. 157. Кулеба Катерина, Кулеба Тимко.
В. 162. Ільчишин Марія.
В. 164. Пиіль Настуна.
В. 170. Головатий Григорій.
В. 174. Ничка Іван, Мороз Волод.
В. 176. Мілянко Анастазія, Мілянко Микола.
В. 177. Белян Александра, Мужичук Григорій, о. Пашкевич Петро, Саска Стефанія, Саска Стефан, Гаврилюк Михайло, Підгорецька Антоніна, Франков Іван, Хоминиия Емілія, Костів Параска, Настасівський Іван, Онисько Василь.
В. 185. Дорош Тома.
В. 192. Янко Микола.
В. 193. Чуман Марія.
В. 202. Зубан Анна.
В. 206. Скібінська Марія, Скібінський Михайло, Альбрихт Константин.
В. 213. Кук Катерина, Мончак Теод.
В. 221. Шиян Марко.
В. 224. Концюх Берта.
В. 225. Янчак Варвара.
В. 229. Смолинець Андрій.
В. 230. Рущак Анна, Ліський Кіндрат
В. 234. Гаврищук Юрко.
В. 235. Ратич Василь, Погорецький Ілько, Поплавський Андрій.
В. 242. Костишак Андрій.
В. 246. Якимець Григорій, Коц Петро, Якимець Софія, Бойко Пелагія.
В. 247. Будник Іван, Музика Франко, Білик Йосиф, Жиглінський Йосиф, Заячковська Ева, Процак Михайло, Біник Анна, Качмар Стефан, Ярославський Іван, Гурний Микола, Іванський Григорій, Гичка Іван, Смиковський Павло.
В. 251. Наконечна Катерина, Форналь Марія.
В. 252. Соцінець Іван.
В. 253. Дибель Іван.
В. 261. Сорочинська Анна, Кужда Анна, Кішенюк Ева.
В. 264. Рошко Василь.
В. 265. Мартинюк Марія, Мацужак Катерина.
В. 268. Орляк Петро, Грацяк Петро, Гладчук Теодор, Баглай Параня, Черевка Петро, Пелех Мартин.
В. 269. Мошонка Пилип, Поляновський Михайло.
В. 270. Осьміловська Марія.
В. 275. Сосульська Марія, Шельвах Юлія, Гумніцька Анна, Якимчук Текля, Луковський Гавриїл.
В. 279. Витвицький Стефан.
В. 283. Батко Анна, Цибуляк Ілько.
В. 292. Ковтунович Юстина, Ковтунович Михайло.
В. 295. Куриляк Петро, Намачинський Тимко.
В. 300. Свад Іван.
В. 317. Новенчук Магдалена.
В. 318. Майорик Варвара, Куштан Анна.
В. 323. Гаранчук Іван.
В. 326. Чекальський Лев, Фордина Іван, Чекальська Розалія, Фордина Анна, Сеньків Григорій.
В. 330. Стрнек Марія.
В. 344. Кава Яків.
В. 357. Фостек Теодор, Ярушевська Параня, Гарик Магда.
В. 363. Колковський Йосиф.
В. 365. Флиста Катерина, Камінська Магдалена, Флиста Фмитро.
В. 367. Когут Параска, Антонів Марія, Когут Теодор, Филипович Параска, Филипович Василь.
В. 369. Хомин Лука.
В. 370. Рижевський Йосиф.
В. 379. Нагорняк Григорій.
В. 380. Кривень Станислав.
В. 381. Хванда Онуфрій.
В. 396. Палиниц Іван.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Шарпон Олекса.
В. 27. Творищук Іван.
В. 77. Костел Яків.
В. 83. Турчин Дмитро.
В. 85. Калин Дмитро.
В. 86. Несторяк Сидор.
В. 91. Брицький Юрій.
В. 119. Бортник Текля.
В. 135. Плішка Ева, Лазоришин Василь, Плішка Макар.
В. 155. Обшарна Анна.
В. 166. Пашко Михайло.
В. 170. Цаповський Михайло.
В. 218. Сиротяк Ігнатій, Мулярчик Михайло.
В. 219. Дармограй Стефан, Заморський Роман.
В. 247. Марціншин, Дамян.
В. 250. Каня Войціх, Каня Марія, Грабаж Антін, Грабаж Марія.
В. 274. Пипяк Василь.
В. 300. Кузьма Максим, Зорило Василь, Згоба Андрій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 20. Лакось Петро.
В. 42. Лукан Михайло, Ставчанська Марія, Ставчанський Мафтей.
В. 44. Вітушинський Самійло.
В. 75. Косинин Василь.
В. 85. Новомлинський Іван.
В. 94. Летник Петро.
В. 137. Боднарська Марія.
В. 170. Дахович Михайло.
В. 190. Батюк Антін.
В. 206. Каськів Анастазія, Каськів Теодор.
В. 213. Ошуст Іван (стар.), Ошуст Іван (мол.), Савран Василь.
В. 238. о. Пелехович Йосиф.
В. 246. Малішевський Юрій.
В. 260. Сторошка Іван.
В. 261. Микетин Іван.
В. 265. Пташинський Теодор.
В. 269. Білоус Василь, Момбуровський Йосиф, Соколовський Стефан.
В. 271. Левуш Григорій, Ващишин Петро.
В. 275. Сосульський Іван.
В. 283. Цюпило Семен.
В. 295. Гнатів Григорій, Шеремета Катерина.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Пребула Павло.
В. 4. Крайник Емілія.
В. 14. Марціновський Станислав, Люблянецький Іван, Довган Анна, Довган Іван, Преступа Кирило.
В. 18. Ломега Антін.
В. 20. Загірняк Ів., Гермян Григорій.
В. 25. Цаповський Йосиф, Цаповська Марія.
В. 30. Гарасимчук Марія.
В. 58. Топольницький Микола, Завацький Федор, Кріль Анна, Кріль Петро.
В. 59. Студницький Йосиф.
В. 61. Збалишин Григорій, Пилип Григорій.
В. 74. Калічун Микола.
В. 85. Дріль Іван, Гащець Олекса, Ніщак Василь, Дмитрів Йосиф.
В. 94. Заверуха Зофія, Заверуха Володимир.
В. 102. Дацишин Ілія.
В. 106. Якубовський Мартин.
В. 108. Безгецький Іван.
В. 109. Команецька Анна.
В. 116. Савран Катерина.
В. 128. Микітка Михайло.
В. 133. Споріш Зофія, Федчишин Григорій, Споріш Архіп.
В. 137. Боровський Франко.
В. 139. Крушельницький Теодор, Крушельницька Пелагія.
В. 142. Наливайський Станислав.
В. 160. Мішанський Стефан.
В. 163. Пісечко Михайло.
В. 170. Гінко Йосиф, Кузенька Петро
В. 181. Добровода Демко.
В. 192. Сичик Микола.
В. 209. Слиш Павло.
В. 219. о. Копачук Микола, Вакулінський Василь.
В. 221. Демчук Василь, Бобик Григ.
В. 231. Ганусек Іван.
В. 237. Звіжанська Тацяина, Звіжанський Йосиф, Блюменкрави Лев.
В. 238. Кошлейчук Ілія, Кошлейчук Марія.
В. 241. Маланчук Юрій.
В. 245. Юзьва Василь.
В. 248. Крук Олекса.
В. 253. Ониськів Григорій.
В. 263. Сеньків Микола.
В. 267. Голубович Василь.
В. 268. Кобель Микола, Тимчишин Іван.
В. 270. Кухар Гаврило, Войцеховський Лев, Свідрик Павло, Павлик Евфрозія, Павлик Павло.
В. 276. Матияшевська Текля.
В. 286. Фрич Іван.
В. 288. Заморський Михайло.
В. 295. Ковняк Іван.
В. 300. Лоштін Іван, Фенцик Михайло, Гусляк Стефан.
В. 316. Рубаха Іван, Ґерула Тома.
В. 324. Угорчук Олекса, Винник Яким
В. 332. Обжанський Франко.
В. 338. Милян Стефан, Паньчишин Іван, Крайник Іван.
В. 355. Сірий Микола, Сівшко Дм.
В. 396. Андрухів Іван.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШИ ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ (КАРТИ).

В. 2. Коваль Василь.
В. 44. Вітушинська Текля.
В. 55. Закарчук Теодор.
В. 78. Пташинський Теодор.
В. 80. Сеник Микола.
В. 91. Гарко Антін.
В. 109. Батюк Михайло.
В. 121. Гладун Михайло.
В. 136. Стороішка Іван.
В. 150. Шкабаніцький Василь.
В. 160. Микетин Іван.
В. 164. Новомлинський Іван.
В. 169. Гнатів Григорій.
В. 170. Сосульський Іван.
В. 174. Савран Василь.
В. 185. Ошуст Іван.
В. 198. Ващишин Петро.
В. 213. Захарійчук Гнат, Захарійчук Катерина.
В. 233. Опришко Стефан.
В. 245. Дахович Михайло.
В. 250. Грабаж Антін, Грабаж Марія.
В. 278. Свередюк Семен, Свередюк Катерина.
В. 282. Соколовський Стефан.
В. 300. Тимчак Петро, Тимчак Юлія.
В. 308. Шалапій Василь, Сокальський Дмитро, Сокальська Федорка, Шалапій Катерина.
В. 316. Біловус Василь, Бомбуровський Йосиф.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 2. Симчак Ілія.
В. 10. Чорнецький Григорій.
В. 73. Брикович Володимир.
В. 96. Лесюк Стефан.
В. 141. Стельмах Микола.
В. 185. Шлед Дмитро.
В. 223. Брошко Йосиф.
В. 251. Савчин Михайло.
В. 293. Поважаняк Катерина.
В. 318. Тхорик Олена.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З кінцем місяця марта 1923 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	13.176
В місяци квітни 1923 р. принято нових членів	205
В місяци квітни 1923 р. принято наново	27
В місяци квітни 1923 р. принято з переступними листами	30
В місяци квітни 1923 р. принято з инших кляс	9
Разом	13.447
В місяци квітни 1923 р. суспендовано	88
В місяци квітни 1923 р. відійшли з переступними листами	34
В місяци квітни 1923 р. відійшли до инших кляс обезпечення	9
В місяци квітни 1923 р. померли	10
Разом	141
З кінцем місяця квітня 1923 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	13.306

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В клясі D на $100	11
В клясі A на $250	297
В клясі AA на $500	4.246
В клясі B на $750	493
В клясі C на $1000	8.118
В клясі BB на $1500	128
В клясі CC на $2000	13
Разом	13.306

ЗІСТАВЛЕННЄ РЕКОРДІВ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У.Н.СОЮЗА:

З кінцем місяця марта 1923 р. було дітей обезпечених в молодечім департаменті У.Н.С.	6.360
В місяци квітни 1923 р. принято нових	158
В місяци квітни 1923 р. принято наново	45
В місяци квітни 1923 р. принято з переступними листами	7
Разом	6.505
В місяци квітни 1923 р. суспендовано	47
В місяци квітня 1923 р. відійшли з переступними листами	15
В місяци квітни 1923 р. померло	3
Разом	65
З кінцем місяця квітня 1923 р. було всіх дітей обезпечених в молодечім департаменті У. Н. Союза	6.505

ЗІСТАВЛЕННЄ ЗАГАЛЬНЕ:

З кінцем місяця квітня 1923 р. повнолітних членів	13.306
З кінцем місяця квітня 1923 р. дітей членів	6.505
Разом всіх обезпечених в У. Н. Союзі	19.811

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї тісно застосуватися.

„Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць квітень 1923 р. як суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза мусять зголоситися в протягу сего місяця (мая) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Єсли цего не зроблять до кінця місяця мая 1923 р., то в червню 1923 року мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятте) наколи схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і молодечі, котрі в місяци квітню 1923 р. взяли переступні листи а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци маю 1923 р. бо по другий місяць, то є в червни 1923 р. стратилиб всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

С. Ядловський, голов. предс.
І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

ПОВСТАНСЬКИЙ РУХ НА УКРАЇНІ

Польська й російська преса подає в останній час богато відомостий про зріст повстанського руху на Україні, головно на Правобережжі. Кореспондент львівської „Газет-и Поранно-ї", післаний редакцією на Збруч, сповіщає, що по цей бік кордону з Поділля доходять згуки рушничної і гарматної стрілянини. Російська агенція „Вістник" сповіщає, що 3. квітня наказом командуючого червоною армією на Україні ціла правобережна Україна оголошена на військовому стані. В повітах Проскурівському, Винницькому, Литинському лошено стан облоги. Для ліквідації повстанського руху органiзована „надзвичайна трійка" під головуванням Фріновського. З першого квітня майже припинився рух особових потягів на правому березі Дніпра. По залізницях переводиться велика перевозка війска. Загальне становище на Україні в даний момент дуже тривожне. В цілому ряді місцевостий відбулись сутички між повстанцями і большевиками. Недавно така сутичка мала місце біля Хмельника на Поділлі; в цій сутичці червона кавалерія мусіла відступити з великими втратами.

Російська преса таксамо подає відомости про зріст повстанського „зеленого" руху на Кубані; були звістки про те, що „зеленими" один час був захоплений Новоросійськ.

ПОМІЧ ДЛЯ ХОРОГО ЗЕМЛЯКА

Прислали: Павло Ковалюк, Михайло Сkісків і Іван Юрків по 50 цнт. з Вестбури, Л. Ай. Разом ... $1.50
Попередно оголошено $3.00
ЗІБРАНО ДОСІ $4.50

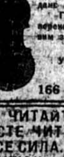
ФАРМА ПІД ЯРИНУ! ФАРМА ПІД ЯРИНУ!

$200 готівкою а відтак легкі місячні сплати зробить Вас властителем дому і фарми під ярину в Farmingdale, Long Island. В Farmingdale є школи, церкви, 18 фабрик де можете дістати заняття. Пишіть або приходіть до: **The Lenox Land & Improvement Co., Room 1003, 110 West 34th St., New York City.** Офіс вітворений в неділі від 11. рано до 1.

ВЕЛИКА ФАБРИКА СКРИПОК.

ПАВЛА І ІВАНА ГУМЕНЮКА.

ВИРОБЛЯЄМО НАЙЛІПШОГО ГАТУНКУ СКРИПКИ

ПОСІДАЄМО НА СКЛАДІ ВЕЛИКИЙ ВИБІР СКРИПОК КРАСНИХ — НІМЕЦЬКИХ І ЧЕСЬКИХ. — Продаємо по цінах подрібних і гуртових. Даємо гуртовну ціну для діточих шкіл музичних. Приймаємо в направу всякі ушкоджені скрипки. — Гарантуємо наші скрипки а в разі оправданого неуподобаня звертаємо гроші. На жаданє висилаємо цінник.

Гроші належить висилати на почтовий моні ордер, експресовий переказ або готівкою в реґістрованім листі. — Поручаючись ласкавим згадам української публики остаємось з поважанєм.

Павло і Іван Гуменюк.

У всяких справах належить відноситися до:

HOMENICK BROS., Violin Shop,
166 E. 2nd Street, New York, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ПОЗІР! ЧЕСТЕР, ПА. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВ. „ПОСТУП" в Честер, Па.

буде відогране представленнє

В НЕВОЛИ ТЕМНОТИ

В СУБОТУ, 19. МАЯ С. Р.

У ВЛАСНІЙ ҐАЛИ,
cor. 4th and Highland Avenue, Chester, Pa.

Початок о годині 8. вечером.
Вступ 50 і 35 центів.

Українці! Тов. „Поступ" ручить що кождий, хто буде на сім представленню, буде з него вдоволений.

КОМІТЕТ.

ROCHESTER, N. Y. ПОЗІР!

Заходами тов. ім. Івана Франка — устроюється —

ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20. МАЯ Б. Р.

Початок о годині 1. сполудня.

Приходіть всі погуляти на майовім воздусі і забавитися. Музика буде першорядна, і ріжного рода забави. Ми певні, що кождий хто прийде, не жалує. За добру забаву ручить
16 КОМІТЕТ.

ПАТЕНТИ

Даром пішлемо наш прегарно ілюстрований патентовий підручник. Пишіть по него днесь по українськи.

В справах патентовання винаходів і продажі патентів звертайтеся з довірєм до скорих і уктивих патентових адвокатів на адрес:

A. M. WILSON, Inc.
310 Victor Building
WASHINGTON, D. C.

ФАРМИ!

УКРАЇНСЬКА КОЛЬОНІЯ

в гарній околици близько Ню Йорку. Нові доми на легкі місячні сплати. 3 руми $1350 — $300 готівкою; 4 руми $1575 — $400 готівкою; 5 румів $1800 — $500 готівкою. Вода, газ, електрика. Школа, церква і штори на місци. Пишіть або зайдіть до:

ГРИГОРАК І МЕЦКА,
520 E. 6th Street, New York, N. Y.

ВДОВА хоче продати фарму чимскорше можливо, 145 акрів, 100 акрів чистої землі, 45 грубого ліса і пасовиско, великий огород, велике озеро, новий дім на 12 кімнат і 6 других забудовань, 12 дійних коров, 8 добрих коний, 200 курий, 7 безрог, 10 гусий, 8 індиків, 15 качок і вся нова машинерія, фарма на стейтовій дорозі, 1 миля від великого міста. Ціна $4.000, готівкою $1.500. **Philip Lobor, 274 E. 4th Street, New York City.** 15-18

НА ПРОДАЖ ФАРМА 170 акрів дім на 10 кімнат і 6 других забудовань, 13 дійних коров, 5 алівок, 2 коні, 400 кур, 600 курчат, 15 качок, вся машинерія, недалеко міста, школа при фармі. Ціна $4400, готівкою $1500. — Фарма 79 акрів, дім на 9 кімнат, 4 других забудовань, 4 корови, 2 коні, 200 кур, 500 курчат, машинерія, миля до міста, школа при фармі. Ціна $2000, готівкою $900. Голоситися до: **Adam Mikrutt, 103½ St. Marks Pl.,** ісг 8-ма ул., коло 1-ої Евни, **New York City.** 09-34

ФАРМА В НЮ ДЖЕРЗИ, близько Ню Йорку, 25 акрів землі, добра забудова, дім на 6 кімнат із водою, 2 коні, корова, 150 курий, 50 гусий, 50 качок, дуже гарний сад, всі знаряди на фармі, 2 милі до маркетового міста. Ціна за все $3.500, готівкою $2000. **ПАВЛО КУТИНСЬКИЙ, 263 Avenue B, bet. 15 & 16 St., 3rd floor, New York City.** 13-16

СТАРШИЙ ЧОЛОВІК мусить продати свою фарму 302 акрів землі, 165 акрів орного поля а решта пасовиско і грубий ліс, річка і озеро на фармі, великий сад, дім на 12 кімнат, вода, ванна і телефон в хаті, та другі уряджения, дім в гарнім положенню, велика стодола для коров і 6 других будинків, ледівня, 30 дійних коров, 3 коні, 10 безрог, гуси, 200 курий, всі вози і машинерія потрібна на великій фармі, 1 миля до великого міста. Ціна $12.500, готівкою $3.500 а решта на легкі сплати. — Фарма 70 акрів, дім на 7 кімнат і 5 других забудовань, 2 корови, 1 кінь, 100 курий, вози і машинерія, річка на фармі, сад, близько міста. Ціна $2.200, готівкою $1000. 11-16

M. PISARKO,
429 E. 5th Street, New York City

ПО ПРИЧИНІ СТАРОСТИ продаю свою засіяну фарму 120 акрів, 80 акрів доброї чорної урожайної землі а решта пасовиско і грубий ліс, великий сад, річка і озеро на 4 акрах коло хати, богато риби, новий дім з 12 кімнат і 6 других будинків, всі будинки в добрім стані, 15 коров, 1 бик, 2 коні, 200 курий і вся машинерія потрібна на великій фармі, 2 милі до великого міста, школа при фармі. Ціна $7.500, готівкою $2.000 а решта на малі сплати.

PETER OWDY,
194 Avenue A, близько 12-ої улиці. New York City 11-16

ПОТРІБНО

ДВАЙЦЯТЬ РОДИН ДО ЦУКРОВИХ БУРАКІВ

23-го мая відійде послідний транспорт, котрого дорога буде оплачена з стейту Пенсилванії до Owosso Sugar Company, Owosso, Michigan. Родини, котрі знаються на роботі коло цукрових бураків і хотять дістати заняття, нехай сейчас пишуть до

HENYR SMETANA,
Fort Pitt Hotel, Pittsburgh, Pa.

Платимо $23.00 від акра, даємо помешкання і перевіз цілком безплатно. 16-18

ДОРОГА ДО ЩАСТЯ. Коли хочете бути славним магіком, знати всі секрети; як зарабляти гроші непрацюючі тяжко та другі цікаві річи, напишіть до нас по книжочку, яка задоволить Вас. Залучіть пару почтових марок і пишіть на адресу: **A. Stone&Co., Dept. 1, 2220 W. Fullerton St., Chicago, Ill.**

„ЖАЛО"

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНИЙ ЧАСОПИС

виходить у Львові два рази на місяць, 1. і 15.

Передплата виносить в Америці й Канаді 1 доляр річно.

Передплату посилати на адресу:
Porfir Buniak, Lwiw—Lemberg, East alicia, Skrzynskoho Nr. 103.

Передплату з Америки й Канади та з инших країв посилати в реджістрованих (рекомендованих) листах у тамошній валюті.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ женщини до заряду дому, доброї Українки від 30 до 40 літ. Інтересовані зволять голоситися власноручно до: **D. Puchalski, 423—D St. Marysville, Cal.** 14-16

Пошукую свойого вуйка **ГРИНЬКА ДИНЕК** з села Рогізна, повіт Самбір, Гал., котрий перебуває довгий час в Америці. Хтоби о нім знав або він сам, прошу написати до: **Ludwika Paslawska, замужна Woronczak, 903 N. Parish St., Philadelphia, Pa.** 16-17

Де є **СТАШКО ОВСЯНИК,** з села Мхави, пов. Ліско. Перед роком перебував в Кемден, Н. Дж. Пошукує його бідна хора мати. Хтоби за него знав живого чи мертвого, нехай донесе на адресу його тети: **Анна Данила, 6 High Street, Troy, N. Y.,** а дістане $5.00 нагороди. 16

ПОШУКУЄСЯ БУХГАЛЬТЕРКИ до провадження бізнесових книг і кореспонденції. Зголошення до: **Kusoff & Turansky, 47 E. 9th St., New York, N. Y.** 16-19

ПОТРІБНО РОДИНИ, муж щоб був добрий шофер і механік, жена щоб зналася на домашній роботі. Добра платня і добрий дім. Голоситися: **Chauffer, c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.** 15-18

ПОТРІБНО ДІВЧИНИ або МУЩИНУ до роботи до ресторації, може бути що тільки приїхавший з краю.
15-16 Голоситися до:
RUDOLPH PIKE,
77 Riverdale Ave., Yonkers, N. Y.

НА ПРОДАЖ бучерня і гросерня. Інтерес вироблений. Продається по причині слабого здоровля. 15-20
Голоситися під ч.
408 Grove St., Jersey City, N. J.

НЕБУВАЛА НАГОДА.

Для покінчення продажі оферую по надзвичайно низкій ціні послідних 29 лот, які надаються для будівничих і для спекуляції. В неділю 20. мая буду на місци цілий день в Brooklyn, East New York, Crescent Street і Hegeman Ave., а в тижни в офісі щоденно до 5-ої години. 16-17

LOUIS SPOONER,
No. 1 Union Square, New York City

НА ПРОДАЖ

інтерес продажи леду і вугля. Продається по причині виїзду до другого міста. 16-17
Бизнес вироблений і добре іде.
Голоситися під ч.
463 Henderson St., Jersey City, N. J.

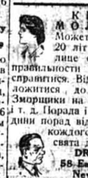
Мущини! Хороніть себе перед всіма заразливими хоробами

SANY-KIT

Охорона для мущин. Дає найліпшу охорону. Велика рурка 35 цнт., (6) $1.00. У всіх аптиках або у San-Y-Kit, Dept. B, 92 Beekman St., New York. Пишіть по циркуляр.

КАТАР МІХУРА

КРАСА — МОЛОДІСТЬ

Можете виглядати за 20 літ молодші, коли лице стає старе. Неправильности носа і лиця можуть справитися. ... Порада і книжочка задармо. Години порад від 9. рано до 7. вечером кождого дня, неділі і свята до 4. пополудни.

DR. G. BUKI,
58 East 93 rd Street, New York City

АКУШЕРКА МАСАЖИСТКА

Американської школи і довголітня практика. — Порада і поміч.

PAULINE H. KORESKO
718 McIlvenie St., Chester, Pa.
Bell Phone 2171

Український Лікар **С. КАУФМАН**
хронічні і внутренні слабости
111 EAST 7th ST., NEW YORK
Приймає від 1 до 8.30 веч.
Новий офіс в Асторії, Л. Ай.
465 6th AVENUE, ASTORIA, L. I.
Приймає від 9.30 рано до 12. пол.
Telephone: Astoria 2572

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

специяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і венеричні. Переводить всякі операції. Для недужних безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG
304 — 2nd AVENUE,
межи 17-ою а 18-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1862 Stuyvesant

СПЕЦІАЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

як шкірні, жолудка, нирок, печінки, крови і всякі нервові недуги ... Порада даром.

Dr. ZINS

110 E. 46 ST., NEW YORK
Межи 4th Ave. a Irving Place
Години від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. пополудни.